

เสียงของแรงงานนอกระบบ

VOICE OF INFORMAL WORKERS

JUNE
16 International
Domestic Workers Day
วันลูกจ้างทำงานบ้านสากล

ร่วมลงชื่อสนับสนุน

ลูกจ้างทำงานบ้าน เข้าประกันสังคม ม.33

SCAN ME

เดือนแห่ง ลูกจ้างทำงานบ้าน

- 16 มิถุนายน ของทุกปี คือ วันลูกจ้างทำงานบ้านสากล (International Domestic Workers Day)
- อ่านเรื่องราวความเป็นมา...กว่าจะมา เป็นเครือข่ายลูกจ้างทำงานบ้านในประเทศไทย
- ทำไม ? ลูกจ้างทำงานบ้านต้องเข้าประกันสังคม มาตรา 33

เปิดแล้ว ROUTE 69 Mini Hawker Center ณ บางขุนเทียนพระราม 2 ซอย 69

ตลอดระยะเวลา 7-8 ปี กับการต่อสู้ของผู้ค้า
หาบเร่แผงลอยบางขุนเทียน

พื้นที่ทำการค้าที่เหมือนจะปิดตายไปเกือบ 8
ปี ได้ฟื้นกลับมามีชีวิตอีกครั้ง

ชวนรู้จัก "กลุ่ม" เครือข่ายแรงงานนอกระบบ ภาคใต้

- กลุ่มบ่ออย่างปาโต๊ะ
- กลุ่มวิสาหกิจชุมชนปิ่นโตข้าว

พบกับจดหมายข่าว

"เสียงของแรงงานนอกระบบ" ฉบับแรกของปี 2566

กิจกรรม ประจำเดือน มิถุนายน

- การประชุมแรงงานสากล (ILC 2023)
- การประชุมผู้นำเครือข่ายลูกจ้างทำงานบ้านในประเทศไทย
- การประชุมสัมมนานายจ้าง
- กิจกรรมรณรงค์วันลูกจ้างทำงานบ้านสากล
- รายงานวิจัยฉบับใหม่ของไอแอลโอเกี่ยวกับลูกจ้างทำงานบ้านข้ามชาติ

สารบัญ

เดือนแห่ง ลูกจ้างทำงานบ้าน

03 วันลูกจ้างทำงานบ้านสากล (International Domestic Workers Day)

ความเป็นมาของวันลูกจ้างทำงานบ้านสากลและ
กฎกระทรวงฉบับที่ 14

04 ความเป็นมาเครือข่ายลูกจ้างทำงานบ้าน ในประเทศไทย

พวกเขา คือ ใคร
รวมตัวกันได้อย่างไร และ เพื่ออะไร

05 ทำไม ? ลูกจ้างทำงานบ้านต้องเข้า ประกันสังคม มาตรา 33

ร่วมสนับสนุนให้ลูกจ้างทำงานบ้านเข้าประกัน
สังคมมาตรา 33

แรงงาน นอกระบบ

06 เปิดแล้ว ROUTE 69 Mini Hawker Center

เรื่องราวการต่อสู้ของผู้ค้าบางขุนเทียน
พระราม 2 ซอย 69

07 เครือข่ายแรงงานนอกระบบ ภาคใต้

- กลุ่มปออย่างปาเต๊ะ
- กลุ่มวิสาหกิจชุมชนปิ่นโตข้าว

08 กิจกรรม ประจำเดือนมิถุนายน

- การประชุมแรงงานสากล (ILC 2023)
- การประชุมผู้นำเครือข่ายลูกจ้างทำงานบ้านในประเทศไทย
- การประชุมสัมมนานายจ้าง
- กิจกรรมรณรงค์วันลูกจ้างทำงานบ้านสากล
- รายงานวิจัยฉบับใหม่ของไอแอลโอเกี่ยวกับลูกจ้างทำงานบ้านข้ามชาติ

16 มิถุนายน ของทุกปี คือ วันลูกจ้างทำงานบ้านสากล

ลูกจ้างทำงานบ้าน คือ คนทำงาน ซึ่งมีหน้าที่ทำความสะอาดบ้าน จัดเตรียมอาหาร ดูแลเด็กและผู้สูงอายุ รวมถึงสัตว์เลี้ยงให้กับนายจ้าง เพื่อให้นายจ้างมีเวลาทำกิจกรรมนอกบ้านได้โดยไม่ต้องกังวลเรื่องในบ้าน

แต่หลายครั้ง ลูกจ้างทำงานบ้านไม่ได้รับค่าตอบแทนที่เป็นธรรม ไม่มีชั่วโมงการทำงานที่ชัดเจน ไม่มีวันหยุดวันลา เหมือนคนทำงานทั่วไป

ด้วยเหตุนี้ องค์การแรงงานระหว่างประเทศ หรือ ILO จึงลงมติ อนุสัญญาองค์การแรงงานระหว่างประเทศ ฉบับที่ 189 ว่าด้วยงานที่มีคุณค่าสำหรับลูกจ้างทำงานบ้าน Domestic Workers Convention, 2011(No. 189) เมื่อวันที่ 16 มิถุนายน 2011 ดังนั้น วันลูกจ้างทำงานบ้านสากล จึงเกิดขึ้นครั้งแรกในปี พ.ศ. 2554

**พวกเรา คือ ลูกจ้าง พวกเรามีนายจ้าง
ขอให้เรียกพวกเราว่า "ลูกจ้างทำงานบ้าน"**

ในส่วนของประเทศไทย ทางกระทรวงแรงงานได้ออกกฎกระทรวงฉบับที่ 14 เมื่อปี พ.ศ. 2555 เพื่อให้การคุ้มครองลูกจ้างทำงานบ้านทั้งคนไทยและต่างชาติ ที่ทำงานเกี่ยวกับงานบ้าน เช่น ห้ามจ้างเด็กอายุต่ำกว่า 15 ปี ห้ามเรียกเงินประกันการทำงาน ลูกจ้างมีวันหยุดประจำสัปดาห์ วันหยุดตามประเพณี วันหยุดพักผ่อนประจำปี เป็นต้น

เครือข่ายลูกจ้างทำงานบ้านในประเทศไทย

Network of Domestic Workers in Thailand

ความเป็นมาของ เครือข่ายลูกจ้างทำงานบ้าน ในประเทศไทย

เครือข่ายลูกจ้างทำงานบ้านในประเทศไทย ก่อตั้งขึ้นเมื่อปี พ.ศ. 2552 จากการรวมตัวกันของผู้แทนจากหลายองค์กรในชื่อ “คณะทำงานเพื่องานที่มีคุณค่าสำหรับลูกจ้างทำงานบ้าน” โดยมีมูลนิธิเพื่อการพัฒนาแรงงานและอาชีพ (Foundation for Labor and Employment Promotion - FLEP) เป็นผู้ประสานงาน

ต่อมาในปี พ.ศ. 2553 คณะทำงานได้ร่วมผลักดันให้เกิด “เครือข่ายลูกจ้างทำงานบ้านในประเทศไทย” โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อแก้ปัญหาลูกจ้างทำงานบ้านที่ต้องทำงานหนัก โดยไม่ได้รับสวัสดิการและการคุ้มครอง โดยทุกฝ่ายเชื่อว่า การที่ลูกจ้างทำงานบ้านตระหนักในปัญหาของตน และรวมตัวกันสร้างเครือข่าย เพื่อร่วมกันรณรงค์และเรียกร้องสิทธิและคุ้มครองทางสังคมให้แก่ตนเองน่าจะเป็นแนวทางในปัญหาที่ดีที่สุด

ปัจจุบันเครือข่ายลูกจ้างทำงานบ้านในประเทศไทยประกอบไปด้วย 2 ส่วนที่สำคัญ คือ เครือข่ายลูกจ้างทำงานบ้านคนไทย (Network of Thai Domestic Workers in Thailand) และเครือข่ายลูกจ้างทำงานบ้านข้ามชาติ (Network of Migrant Domestic Workers in Thailand)

วัตถุประสงค์

1. ส่งเสริมพัฒนาการรวมกลุ่ม และสร้างความเข้มแข็งให้กับสมาชิก รวมถึงเครือข่ายลูกจ้างทำงานบ้าน
2. รณรงค์กฎหมาย และนโยบายด้านสิทธิแรงงาน และการคุ้มครองทางสังคมให้กับลูกจ้างทำงานบ้าน
3. เสริมสร้างเอกภาพและความสัมพันธ์อันดีระหว่างสมาชิกของเครือข่าย และเครือข่ายลูกจ้างทำงานบ้านอื่น ๆ รวมทั้งสหภาพแรงงาน องค์กรสตรี องค์กรสิทธิมนุษยชน ทั้งในระดับประเทศ ระดับภูมิภาค และระดับสากล

ทำไมลูกจ้างทำงานบ้านควรได้ เข้าประกันสังคมมาตรา 33 ?

ลูกจ้างทำงานบ้าน คือ คนทำงานที่มีนายจ้าง

ลูกจ้างทำงานบ้านมีสถานะเป็นแรงงานไม่ต่างกับทุกอาชีพและมีนายจ้างประจำ การที่กลุ่มอาชีพหนึ่งไม่ได้
รับสิทธิ์ให้เข้าประกันสังคม มาตรา 33 ก่อให้เกิดความไม่มั่นคงในอาชีพ โดยเฉพาะลูกจ้างทำงานบ้านที่ต้อง
ดูแลผู้อื่นเป็นอาชีพ

ซ้ำร้ายลูกจ้างทำงานบ้านส่วนใหญ่ยังไม่ถูกกำหนดชั่วโมงการทำงาน และค่าแรงที่อยู่ในเกณฑ์ที่เรียกว่ามี
มาตรฐานสำหรับคนทำงานอีกด้วย

เมื่อต้องเผชิญวิกฤตจากผู้ที่เคยดูแลผู้อื่นกลับถูกทอดทิ้งและไม่ได้รับการช่วยเหลือจากภาครัฐ
กลุ่มอาชีพลูกจ้างทำงานบ้านจึงควรได้รับสิทธิการเข้าถึงหลักประกันทางสังคมอย่างเท่าเทียมกับแรงงาน
ในระบบอื่น ๆ

หากทุกท่านเห็นด้วยในการที่ให้ "ลูกจ้างทำงานบ้าน
ได้เข้าถึงสิทธิประกันสังคมมาตรา 33"

โปรดร่วมลงชื่อกับเรา

เปิดแล้ว

ROUTE 69 Mini Hawker Center ณ บางขุนเทียนพระราม 2 ซอย 69

เดิมพื้นที่เคยเป็นจุดผ่อนผัน

ให้ทำการค้าตามประกาศกรุงเทพมหานคร เรื่อง หลักเกณฑ์ เงื่อนไขการค้าขายในพื้นที่ผ่อนผัน ปี พ.ศ. 2548 จนกระทั่งในปี พ.ศ. 2558 หัวหน้าคณะรักษาความสงบแห่งชาติ (คสช.) ได้มี คำสั่งที่ 4/2558 เรื่อง มาตรการเพิ่มประสิทธิภาพในการบังคับใช้กฎหมายที่คุ้มครองประโยชน์สาธารณะและประชาชนโดยส่วนร่วม อาศัยอำนาจในมาตรา 44 ทำการยกเลิกหาเร่แผงลอยในกรุงเทพมหานคร ส่งผลให้ผู้ค้าที่ทำการค้าบริเวณปากซอยบางขุนเทียนพระราม 2 ซอย 69 ได้รับผลกระทบจากมาตรการดังกล่าวไปด้วย

ขอความเป็นธรรมให้ผู้ค้า

ตลอดระยะเวลา 7-8 ปี ผู้ค้าบางขุนเทียนทั้งยื่นหนังสือถึงบุคคล และหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง เพื่อขอความเป็นธรรม และขอให้ได้มาซึ่งพื้นที่ทำมาหากิน

ผู้ค้าเดิมซึ่งเป็นผู้ได้รับการผ่อนผันให้ทำการค้าบริเวณดังกล่าวตามประกาศกรุงเทพมหานครเมื่อปี 48 แต่ประกาศดังกล่าวถูกยกเลิก และประกาศฉบับใหม่ถูกเขียนขึ้นในยุคที่อำนาจไม่ได้อยู่ในมือของประชาชน จึงสร้างความไม่ชอบธรรมให้แก่ผู้ค้าที่โดนยกเลิกไปเมื่อปี พ.ศ. 2559 ผู้ค้าจึงได้ทำหนังสือถึงสำนักงานเขตบางขุนเทียน คัดค้านการจับสลายผู้ค้าและชะลอการใช้ประกาศกรุงเทพมหานคร และยื่นฟ้องต่อศาลปกครอง

เมื่อสนามการเลือกตั้งผู้ว่าราชการกรุงเทพมหานครปิด

ผู้ค้ากลับมามีความหวังอีกครั้ง เพราะในช่วงก่อนการเลือกตั้งผู้ว่าราชการกรุงเทพมหานคร นายชัชชาติ สิทธิพันธุ์ หนึ่งในผู้สมัครผู้ว่าฯ ได้ลงพื้นที่หาเสียงกับผู้ค้าบางขุนเทียน และได้พูดคุยถึงปัญหาและความต้องการของผู้ค้า เรื่อง การให้พื้นที่ปากซอยพระราม 2 ซอย 69 สามารถกลับมาทำการค้าได้อีกครั้ง และเมื่อนายชัชชาติ สิทธิพันธุ์ ได้รับเลือกตั้งเป็นผู้ว่าราชการกรุงเทพมหานคร ทำให้ผู้ค้าเร่งดำเนินการยื่นเรื่องกับทางฝ่ายเทศกิจ สำนักงานเขตบางขุนเทียน และ ประชุมผู้ค้าเพื่อเตรียมความพร้อมในการกลับมาทำการค้าขายอีกครั้ง แม้พื้นที่ดังกล่าวจะใช้เวลากว่า 1 ปี ในสมัยผู้ว่าฯ ชัชชาติ สิทธิพันธุ์ พื้นที่ทำการค้าที่เหมือนจะปิดตายไปเกือบ 8 ปี ได้ฟื้นกลับมามีชีวิตอีกครั้งในวันที่ 6 มิถุนายน 2566

ภาคใต้

เสียงของแรงงานนอกระบบ

ปีที่ 1 ฉบับที่ 1/2566 ประจำเดือน มิถุนายน 2566

กลุ่มกลุ่มบ่ออย่างปาเตะ

กลุ่มบ่ออย่างผ้าปาเตะ อ.เมือง จ.สงขลา เกิดจากการรวมตัวของเหล่าสตรีสูงอายุ ภายในชุมชนบ่ออย่าง เพื่อร่วมอนุรักษ์วิถีชีวิต วัฒนธรรม และภูมิปัญญาท้องถิ่นให้เป็นที่รู้จัก โดยสตรีกลุ่มดังกล่าวส่วนใหญ่อยู่ในวัยผู้ใหญ่ วัยสูงอายุ แต่ยังคงมีความมุ่งมั่นที่จะสร้างงาน สร้างอาชีพ และพัฒนาศักยภาพของสตรีที่เป็นแรงงานอย่างต่อเนื่อง ไม่ยอมแพ้ต่อวัยและสถานะความเป็นสตรี ทั้งยังแสดงศักยภาพในการส่งเสริมกิจกรรมของสังคมด้านต่าง ๆ ทำให้เทศบาลจังหวัดสงขลา มักสนับสนุนโครงการฝึกอบรมต่าง ๆ ให้กับทางกลุ่มอยู่เสมอ

สินค้าภายใต้กลุ่มบ่ออย่างปาเตะ จะมีสินค้าจำพวก ผ้าถุง ผ้าคลุมไหล่ กระโปรง เสื้อ กระเป๋าน้ำกา กอนามัย ที่มีลวดลายการพิมพ์ลายลงผ้าและเขียนด้วยสีฝุ่น และย้อมด้วยสีอีกครั้ง ทำให้มีลวดลายที่สวยงาม และมีสีสันคงเอกลักษณ์ที่สืบทอดกระบวนการผลิตตั้งแต่ดั้งเดิม ทั้งยังสะท้อนถึงวิถีชีวิตท้องถิ่นของผู้หญิงภาคใต้ ที่ยังคงการใช้ผ้าถุงปาเตะในชีวิตประจำวัน ตั้งแต่บรรพบุรุษจนถึงปัจจุบัน

ชาวนาผลิตเอง สีข้าวเอง ขายข้าวสารด้วยตัวเขาเอง

อำเภอระโนด จังหวัดสงขลา เป็นแหล่งผลิตข้าวที่สำคัญของภาคใต้ตอนล่าง จากข้อมูลเกษตรอำเภอปี 2563 พบว่าระยะ 10 ปีที่ผ่านมาพื้นที่นาข้าวลดลงเรื่อย ๆ ทั้งนี้เพราะราคาต้นทุนการผลิต การทำนาสูงขึ้น ราคาข้าวเปลือกถูก และการเปลี่ยนแปลงของสภาพดินฟ้าอากาศ ทำให้ชาวนาเปลี่ยนอาชีพ หรือเปลี่ยนไปปลูกปาล์ม น้ำมัน แทนข้าว

กลุ่มวิสาหกิจชุมชนปิ่นโตข้าว

จากปัญหา ทำให้เกษตรกรตำบลบ้านใหม่ และตำบลตะเครียะ ได้รวมตัวกันเป็นกลุ่มชื่อว่า กลุ่มแปลงใหญ่ข้าวหนองอ้ายเท้น เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพการผลิต ลดต้นทุนการผลิต เช่นรวมกันซื้อข้าวปลูกในนามกลุ่มราคาจะถูกกว่าการซื้อรายบุคคล และการเพิ่มผลผลิตที่มีคุณภาพ มีการนำเทคโนโลยีและนวัตกรรมที่เหมาะสมมาประยุกต์ใช้ มีการสร้างความร่วมมือการบริหารจัดการที่เชื่อมโยงตลอดห่วงโซ่ ตั้งแต่การวางแผนการผลิต การแปรรูป และการตลาด ตลอดจนการวางแผนระบบโครงสร้างพื้นฐานด้านการเกษตร รวมทั้งมีการพัฒนากระบวนการผลิตที่ถูกสุขลักษณะและได้มาตรฐานปลอดภัย

การประชุมแรงงานสากล (ILC 2023)

วันที่ 5-16 มิถุนายน 2566 ณ สำนักงานสหประชาชาติ เจนีวา สวิสเซอร์แลนด์

ขบวนของแรงงานนอกระบบ ซึ่งประกอบด้วยผู้ทำการผลิตที่บ้าน ลูกจ้างทำงานบ้าน หาบเร่แผงลอย และ คนเก็บขยะ **ร่วมกันเรียกร้อง "การเปลี่ยนผ่านที่เป็นธรรมสำหรับแรงงานทุกคน และ ร่วมกันสร้างการคุ้มครองแรงงานที่ครอบคลุมแรงงานทุกประเภท"**

การประชุมสัมมนา นายจ้าง

22 มิถุนายน 2566

มูลนิธิเพื่อการพัฒนาแรงงานและอาชีพ (โสมเน็ต ประเทศไทย) ร่วมกับ Smile-lay club อ.แม่สอด จ.ตาก

จัดประชุมสัมมนานายจ้าง เรื่อง การดูแลลูกจ้างข้ามชาติ ณ โรงแรมมอนเต้ แม่สอด ไทเทค โดยมีสำนักงานจัดหางาน จ.ตาก ให้ข้อมูลการจ้างแรงงานข้ามชาติ สำนักงานสวัสดิการและคุ้มครองแรงงาน จ.ตาก ให้ความรู้เรื่องกฎกระทรวง ฉบับที่ 14 การคุ้มครองลูกจ้างทำงาน รวมถึงการแลกเปลี่ยนปัญหาในพื้นที่ และข้อเสนอต่อภาครัฐ และหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง เช่น อยากให้มีการสอนภาษาไทยให้กับคนงาน การฝึกทักษะคนทำงานบ้าน การใช้อุปกรณ์ต่างๆ รวมถึงการให้ความรู้ด้านกฎหมายกับแรงงานข้ามชาติ

กิจกรรมรณรงค์วันลูกจ้างทำงานบ้านสากล

วันอาทิตย์ที่ 18 มิถุนายน 2566

มูลนิธิเพื่อการพัฒนาแรงงานและอาชีพ ร่วมกับเครือข่ายลูกจ้างทำงานบ้านในประเทศไทย จัดงานเฉลิมฉลอง "วันลูกจ้างทำงานบ้านสากล" ประจำปี 2566 โดยภายในงานได้รับเกียรติจากตัวแทนภาคีเครือข่ายพันธมิตร เช่น ILO, PORTICUS, จีราฟ, สมาพันธ์สมาพันธ์แรงงานไทย, สมาพันธ์แรงงานนอกระบบ ร่วมพูดคุยและเรียกร้องให้สังคมตระหนักถึงคุณค่าและสิทธิของอาชีพลูกจ้างทำงานบ้าน

กัญญภา ประสพสุข ประธานเครือข่ายลูกจ้างทำงานบ้านในประเทศไทย ได้อ่านคำประกาศเนื่องในวันลูกจ้างทำงานบ้านสากล ประจำปี 2566 ดังนี้

1. ให้รัฐบาลไทยรับรองอนุสัญญาองค์การแรงงานระหว่างประเทศ ฉบับที่ 189 ว่าด้วยงานที่มีคุณค่าสำหรับลูกจ้างทำงานบ้านอย่างเร่งด่วน
2. กระทรวงแรงงานต้องเร่งดำเนินการปรับปรุงกฎกระทรวงฉบับที่ 14 ให้สอดคล้องกับอนุสัญญาองค์การแรงงานระหว่างประเทศ
3. สำนักงานประกันสังคมต้องดำเนินการให้ลูกจ้างทำงานบ้านเข้าถึงสิทธิประกันสังคม มาตรา 33 อันเป็นสิทธิที่แรงงานที่มีนายจ้างทุกคนพึงได้รับโดยเร่งด่วน

วันที่ 24 มิ.ย. 2566

มูลนิธิเพื่อการพัฒนาแรงงานและอาชีพ ร่วมกับเครือข่ายลูกจ้างทำงานบ้านในประเทศไทย ได้มาร่วมเป็นส่วนหนึ่งของการสร้างสังคมที่เคารพความแตกต่าง ความหลากหลาย และไม่เลือกปฏิบัติ กับงาน มูฟวี่ "มูฟวี่" ไปข้างหน้า ณ หอศิลป์วัฒนธรรมแห่งกรุงเกษมมหานคร

ภายในงานทางเครือข่ายลูกจ้างทำงานบ้านได้จัดบูธรณรงค์สนับสนุนให้ลูกจ้างทำงานบ้านเข้าประกันสังคมมาตรา 33 เพื่อให้ทุกคนไม่ถูกเลือกปฏิบัติ และมีสิทธิเท่าเทียมกัน

การประชุมผู้นำเครือข่ายลูกจ้างทำงานบ้านในประเทศไทย

วันที่ 10 - 11 มิถุนายน 2566

HomeNet Thailand และเครือข่ายลูกจ้างทำงานบ้านในประเทศไทย จัดการประชุมผู้นำ เครือข่ายลูกจ้างทำงานบ้านและผู้ช่วยเมืองในโอกาสครบรอบ 13 ปี

นอกจากนี้ ยังมีกิจกรรมกระชับความสัมพันธ์และการทำงานร่วมกันให้มีประสิทธิภาพสูงสุดเพื่อไปให้สู่เป้าหมายที่ตั้งไว้

รายงานวิจัยฉบับใหม่ของ ILO เกี่ยวกับลูกจ้างทำงานบ้านข้ามชาติ

การวิจัยเชิงสำรวจโดยองค์การแรงงานระหว่างประเทศ (ILO) พบว่าแรงงานข้ามชาติที่ทำงานบ้านในประเทศสิงคโปร์ มาเลเซีย และไทย มีสภาพการทำงานที่ย่ำแย่ ชั่วโมงทำงานที่ยาวนานและการให้ค่าจ้างต่ำ พร้อมชี้ให้เห็นว่างานบ้านเป็นงานที่จำเป็นต้องใช้ทักษะ

"งานบ้านเป็นงานที่สำคัญที่สุดงานหนึ่งในสังคมของเรา แต่กลับได้รับการคุ้มครองน้อยที่สุด ซึ่งเราไม่สามารถยอมรับได้อีกต่อไป"

แอนนา เองบลอม (Anna Engblom) หัวหน้าที่ปรึกษา ด้านวิชาการ โครงการส่งเสริมและคุ้มครองสิทธิแรงงานข้ามชาติ องค์การแรงงานระหว่างประเทศ (TRIANGLE In ASEAN Programme) กล่าว